

Megjelenik minden
vasárnap.

Szerkesztői iroda
és
kiadó-hivatal

Granátos utca 1. sz.
III. emelet, 12-dik ajtó.

A lap szellemi részét illető
közlemények a szerkesztő-
séghez intézendők.

POSTA-KÖZLÖNY

ELSŐ MAGYAR POSTAI SZAKLAP,

a magyar-, horvát- és szlavonországi postamesterek egyesületének és a magyar postahivatalbeliek
segély- és gyámegyletének organuma.

Előfizetési ár:

Egész évre 7 frt —
Fél évre 3 „ 50
Negyed évre 1 „ 80

Egy szám 15 kr.

Kéziratok nem küldet-
nek vissza.

A megbízások, megrendelések
Tiller Mór és testvére címre alatt
küldendők.

Budapest, 1877. márczius 17.

Egyesületi ügyben az erdélyi kartársaktól több javaslat érkezett be hozzánk, melyek közül a következőket közöljük és egyuttal elintézés végett a legközelebb tartandó igazgató választmányi ülés szíves figyelmébe melegen ajánljuk.

I. Javaslát az egyesületi alapszabályok 8-dik §-ának módosítása tárgyában.

Tekintve azon öröndetes körülményt, hogy az erdélyi m. k. postaigazgatósági kerületben a magyar-, horvát- és szlavonországi postamesterek egyesületébe legujabban körülbelül 60 postamester és kezelő lépett be rendes tagul, a kérdéses §-ban előírt két kerületi képviselő helyett, az erdélyi kerületben ezentúl négy képviselő választandó. E javaslat az alapszabályok 9-dik §-ának 9 pontja értelmében vég elintézés végett a legközelebbi évi gyűlésnek előterjesztendő.

II. Javaslát az egyesület első tiszteletbeli tagjának megválasztása tárgyában.

Tekintve azt, hogy ngs. Follért Ferencz erdélyi m. k. postaigazgató úr az alattas postahivatalbelieket a magyar-, horvát- és szlavonországi postamesterek egyesületébe való sorakozását körlevél által melegen ajánlotta, miáltal egyesületünk iránt önzetlen rokonszenvét és jó indulatát fényesen bebizonyította, az alapszabályok 4 dik §-a alapján az igazgató választmány a legközelebbi közgyűlésnek tegyen előterjesztést, hogy a nevezett postaigazgató ur egyesületünk tiszteletbeli tagjául egyhangulag megválasztassék, s az állásához illő diszokmány kiszolgáltassék.

* * *

Ezenkívül más oldalról is érkeztek közlemények és észrevételek, melyek szerint a hétfői igazgató választmányi üléstől a következő fontos ügyek elintézése váratik.

I. Az igazgató választmány tegyen azonnal szóbeli előterjesztést a kereskedelemügyi miniszter ur ő excellentiájának, valamint az országos fő-postaigazgató ur ő méltóságának, hogy a lefolyt héten történt legnagyobb mérvű havazás folytán a postamesterek szállítási eszközeikben oly érzékeny kárt szenvedtek, melyszerint a rendkívüli szállítási pótlilleték azonnali kiutalványozása mellőzhetlenné vált.

II. Mult évben az egyesület céljaira tervezett sorsjátékot az igazgató választmány karolja fel újból és azt saját kezelése alatt mielőbb hozza létre.

III. Minthogy az alapszabályok 10. §-

nak végpontja értelmében az évi gyűlésre a képviselők választását az igazgató választmány kezeli, a legközelebb megejtendő választásnál, jelöljön ki oly tagtársakat a megválasztásra, kik képviselői hivatásuknak legjobban megfelelhetnek és egyuttal társadalmunk, valamint parlamentáris életünk fejlődése céljából, elvben fogadja el azon szabályt, melyszerint minden évi választásnál más tagtársak legyenek képviselő-jelöltekül ajánlva.

Joanovich György.

A nők alkalmazása a postaszolgálatban.

(Folytatása és vége.)

Mindenki befogja látni, hogy a postaszolgálat személyzetének állandósága főkövetelmény gyanánt szerepel. Oly államok inkább összeegyezőnek tartják a női munkaerőt a célszerűség tekintetével, melyekben a tisztviselők kevésbé biztosított existenciát találnak a postaintézetnél. A férfi pályázók gyérebben mutatkoznak az ily állomásoknál, s így kénytelenek a postaigazgatóságok a nőket nagyobb számban alkalmazni.

Például álljanak előttünk az amerikai egyesült államok. Ezek összes állami berendezése szerint sem nyugdíjat, sem előléptetési igényeket, sem pedig folyton emelkedő fizetéseket nem biztosítanak postahivatalnokai számára. Ezen tények alapján igazolva van állításunk, hogy épen ama nevezett államok postaigazgatása legmesszebbre ment a nőknek a postaszolgálatban való alkalmazásánál.

Az egyesült államokban nem korlátoztatik a nők alkalmaztatása a postaszolgálathoz. A női munkaerő a washingtoni fő-postaosztálynál foglalkoztatható, a városok- és falvakban, továbbá a postahivataloknál kivétel nélkül alkalmazható. A fő-posta osztályban 900—1600 dollár évi fizetést húznak, természetesen szolgálati tevékenységük arányához. A postamesternők jövedelmei a hivatal jelentőségéhez van mérve, és nem különbözik azon jövedelemtől, melyet a férfi tisztviselők hasonló állásban élveznek. Ép úgy nincs semmi feltételnek alávetve állomásuknak egy jövedelmezőbb állomással való fölcserélése.

A fő-posta osztályban jelenleg alkalmazott 276 tisztviselő között 66 nő található; a postamesternők száma 2000, a postahivataloknál pedig mintegy 2500-ra tehető a postahivatalnoknők száma.

A nőknek alkalmazása a postaszolgálatban Amerika után leginkább Angliában divik.

A nagyobb postahivataloknál mint segédek vagy hasonló állomásokban vannak, a kisebb postahivataloknál mint postamesternők önállóan szerepelnek. Itt hasonlóan, mint Amerikában a postahivatalnoknők egyenállásúak férfi kollegájukhoz képest, és bizonyos hivatalokban különösen szabályzatok állanak fenn a női munkaerő alkalmazásánál.

A postatakarékpénztáraknál vizsgát keil teniők a szép — és helyesírásból, az angol grammatika és irályból, számtan (közönséges és a törtszámokig bezárólag) és földrajzból. A pályázó nőknek 16 évnél fiatalabbnak nem szabad lenniök és a 30 évet sem szabad túlhaladniök. A főnöknék 110

—150 font sterlinget, a többiek az I. osztály szerint 80—100 és a II. osztály 40—75 font sterlinget húznak évi fizetés fejében. Vannak még 36—44 és 46—62 font sterling évi fizetés mellett alkalmazva. Munkaidejük 8 órát tesz ki naponta.

London, Edinburgh és Dublinban összesen 1453-ra rüg a hason állású tényleg alkalmazott nők száma, természetesen a postamesternők kivételével.

Franciaországban csak kisebb postahivatalokban vannak a nők alkalmazva. Ily állomások az alsóbb rangú idős államhivatalnokok özvegyei vagy hozzátartozóinak adományoztatnak leggyakrabban. Többnyire a negyedik osztályu postahivatalokat kapják kezelésük alá évi 800 frank jövedelemmel. A harmadik osztályu postahivatalokra előléphetnek, ezekkel 1000—1400 frank évi jövedelem van egybekötve. A második osztályu postahivatalokat (1600—1800 frank évi jövedelemmel) ritkán kapják meg. Az első osztályu postahivatalokra csak férfiak pályázhatnak, itt egy vagy több segéd is van rendszeren alkalmazva.

Franciaországban jelenleg 3917 postahivatal létezik, melyek nők által tölthetők be. Ezen szám mindig változik, és nem kívántatik meg okvetetlenül, hogy ez állomásokra csupán nők pályázzanak.

Svájcban különbség nem létezik a férfi vagy nő pályázók között a postaszolgálatban való felvételnél. Az alsóbb rangfokozatban való kinevezések általában véve a nemre való tekinteteken kívül történnek. A svájci postaigazgatás azonban a női segédeknel jobban fizeti a férfiakat, mert ezektől nagyobb physikai erőt kíván a rájuk bízott hivatali teendők végrehajtása körül. 1875-ben 5148 postahivatalnok 392 postahivatalnoknő volt, a nevezett évben 207 pályázó közül 32 nő vétetett föl.

Svédországban a) mint postakiadónők vagy a postaállomások tulajdonosnői szerepelhetnek, kiknek életkora a 25-ik évet elérte és még férjhez nem mentek; b) 18 éves nők a postahivataloknál számonfelüli segédnők gyanánt lesznek alkalmazva.

A postakiadóságok különböző osztályai szerint évi 2502, 2224 és 1668 frank kárpótlást kapnak ezek főnöknői, mely összegnek $\frac{3}{4}$ -ed része tulajdonképeni fizetésüket képezi, a többi pedig a hivatali költségekre fordittatik. A postaállomások tulajdonosnői évi 139—834 frank kárpótlást kapnak az illető állomás fontosságához képest.

A postahivataloknál alkalmazott számon felüli női segédek évi fizetése 834—1251 frank között váltakozik. Mihelyest a postahivatalok főnökei saját számlájuk és felelősségükre veszik föl a női segédek az évi remuneráció kisebb, átlag 278—695 frankot tesz ki.

A svéd postaigazgatás jelenleg 171 nőt bir alkalmazva és pedig 2 posta főnököt, 89 postaállomás tulajdonosnőt, 36 számon felüli segédnőt, kik a postaszolgálatnál közvetlenül vannak alkalmazva, továbbá 44 segédnőt a postahivatali főnökök alkalmazásában.

Olaszországban a nők alkalmazásánál a postaszolgálatban általában véve hasonló rendszabályok léteznek mint Franciaországban, csak hogy tényleg a postaszolgálatban résztvevő nők száma sokkal kisebb, a mi azon körülménynek tulajdonítható leginkább, hogy Olaszországban a nők csak 1870 óta bocsáthatók a postához hivatalnoki minőségben. Ez pedig csak a kis postahivatalokra

89

(2. osztály) szorítkozik. Megjegyzendő, hogy a 2. osztályu postahivatalok tulajdonosai tulajdonképpen helyi ügynökök, kik sem elő nem léphetnek, sem kész fizetésre igényt nem tarthatnak; az ügynökök kárpótlása az illető postahivatalok jövedelméhez van mérve. Az enemű postahivatalok tulajdonosnőinek száma jelenleg 81.

Dánia-ban a nők mint postahivatali főnökök, mint postahivatali segédek a provinczián mint fővárosi és vidéki levélhordók alkalmaztathatnak. Ezek száma jelenleg 45.

A női postahivatalbeliek felvétele, előléptetése, remunerációja stb-re nézve határozott rendszabályok nem léteznek.

A német-bírodalmi postaiszolgálat néhány államban, mely ennekelőtte saját postaigazgatással bírt, az ottani postaszolgálatban talált nőket igazgatása alá vette. Szászországban nevezetesen oly postairnoknők találtak, kik lényegileg véve hasonló előfeltételek mellett lőnek felvéve mint a férfi jelöltek, és mint segédnők működnek a kisebb postahivatalokban. E postairnoknők némelyike később a felsőbb postahatóság pénztári és számviteli osztályában talált alkalmazást.

Abadéninagyhercegségben az előbbeni kiadók özvegyei meghagyattak elhalt férjeik állásában.

Hasonló viszony állott fenn egyes esetekben a német kis-államok valamint a Thurn-Taxis fele postaigazgatás alatt.

A német bírodalmi postaigazgatás az említett országokban talált viszonyokon elvi változtatást nem eszközölt, másrészt azonban az újabb pályázónők felvétele többé nem fordul elő. A berlini központi számviteli hatóságnál, mely a postautalványok ellenőrzésére alapult, több számviteli segédnő van alkalmazva, azonban ugylátszik, a létező tisztviselőnők pótlása nem fog eszközöltetni.

Az összbírodalomra kibocsátott rendelet folytán a kis postahivataloknál, hol csak egy tisztviselő látja el a szolgálatot, a családhoz tartozó női tagoknak meg van engedve a hivatali foglalkozás.

A német bírodalmi postaigazgatáson kívül álló két német állam közül csak a württembergi királyságban van különös szabállyal engedélyezve a nők alkalmaztatása a postaszolgálatban. Eszerint, ha azok férjénél nincsenek, 16 és 30 éves életkorukban mint a postakiadók magán segédjei, mint a kisebb postahivatalok önálló főnöknőit, mint kiadó-segédnőket oly postahivataloknál, hol egyidejűleg férfi segédsemmélyzet nem létezik, lehet őket alkalmazni. A férjhezmenés, ha csak különös kivételek nem forognak fenn, a szolgálatból való kilépést vonja maga után.

Daczára, hogy a württembergi kormány a mondott rendelet kibocsátása által úgy látszik legtöbbet tett a nők alkalmaztatására nézve a postaszolgálatnál, mégis csekély azok száma, kik erre a hivatásra szentelték volna magukat, de továbbá ott sem tartatik vajmi nagy eredménynek a női emancipáció tekintetében, hogy a nők alkalmaztatása a postaintézethetnél nagyobb dimenziókat öltön, s így Stephan kimondott nézeteihez Württembergben is számos párthívre tett szert.

A bajor királyi postaigazgatás, szomszéd államának tapasztalataira tekintve a nők önálló működését a postaszolgálatban nem is veszi fontolóra. Csak a szolgálati szerződésben álló postakiadóságnak lesz a női munkaerő igénybe véve, amennyiben az illető nők családtagjait képezik a hivatalos teendőikért egyedül felelős postakiadóknak. Kivételesen meg van engedve a postatisztviselők özvegyeinek, hogy elhalt férjeik helyét pótolják.

Ausztriában csak kísérletképen bocsátattak a nők a postaszolgálatba. Ezeknek férjhez nem szabad menniök, ha a postaszolgálatban megmaradni óhajtanak; a 18 évet meg kell haladniok, de 40 éven túl nem alkalmaztathatnak. Hat heti próba idejük után főlveteli vizsgára köteleztetnek. Alkalmaztatásuk a levélposta földadás, a posta és távirda értékjegyek elárusításánál, a poste-res-

tante és szolgálati levelek kiadásánál történik. A jelölt nők belépésük előtt a próbaképeni szolgálatba hivatalos esküt tesznek le. A vizsga után következik be az állami postaszolgálatba való felvételük, kinevezetésük azonban visszavonható, és maradandó ellátásukra igényt nem tarthatnak.

A nők foglalkozási ideje reggeli 6 órától esti 9 óráig terjedhet, és naponta 8 óránál tovább nem tarthat. A nőknek ilyenmő kísérletképeni alkalmaztatása egyelőre csak néhány nagyobb postahivatalnál fordul elő.

Magyarországon 1926 postahivatal közül a legjelentékenyebbek száma 38, melyeknél kizárólag férfiak alkalmazhatók csupán. A többi postahivatalok kezelése tudvalevőleg szerződésileg van kiadva; ily szerződéses postamesteri állomásokra nők is pályázhatnak. Jelenleg 114 postamesteri van alkalmazva, 150—500 forint fizetéssel. A kisebb postahivataloknál mintegy 50 postakiadónő működik. A állami postahivatali szolgálatban mindeddig csupán férfiak vannak alkalmazásban.

Belgiumban a kisebb postahivataloknál, hol férfi kezelők nincsenek, a hivatali főnök családjához tartozó nők előbbinek felelőssége mellett a postaszolgálatban résztvehetnek. A főnökök nejei és leányai, kik ilyenmő szolgálatot teljesítenek, évenként mintegy 300 frank remunerációban részesülnek.

Norvégiában csak kivételképen bocsátathatnak a nők a postaszolgálatba, ép úgy Németalföldön csupán a kisebb postahivataloknál. Egyiptomban, Spanyolországban, Görögországban, Luxemburgban, Portugáliában, Ruméniában, Oroszország, Szerbia és Törökországban végkép ki vannak zárva a postaszolgálatból.

Ha tehát immár egybevetjük tárgyalásunk eredményét, tapasztalni fogjuk, hogy a női munkaerő aránylag véve nem felel meg a terhes postaszolgálat követelményének. Midőn a nők alkalmaztatásának kérdését a postaszolgálatban eleinte nagy pártelásban részesítették a kül-államok, csakhamar meggyőződtek arról, hogy ezt korlátozni szükségessé válik. Vannak életpályák, melyek a nők társadalmi állásához jobban illenek, vannak foglalkozások, hol az állandó physisikai erő nem követeltetik oly nagy mértékben mint épen a postánál, itt kellene a nők hivatásának tágasb tért nyitni.

Budapest, 1877. márczius 17.

Az osztrák-magyar postakiegyezést ismét bonczkés alá vette a „Die Post,” és hivatkozik ama bilincsekre, melyek az osztrák postaintézmény fejlődését magyar részről gátolják.

Túl a Lajthán az osztrák-magyar postakiegyezésre vonatkozó cikksorozatokat azonban pusztán phrasisoknak bizonyulnak be, amennyiben a dualismus alapján ki van mondva, hogy a magyar postaintézet egyforma alapelvek szerint kormányoztassék az osztrák postaintézettel, hogy az állam által fentartott jogok a postaszállításra nézve, s a jelenleg érvényben levő határozványok egyöntetű eljárás alá vétessenek, továbbá hogy az újabb tarifák, kezelési szabályok a kezelésre vonatkozó reformok csupán mindkét ministerium postai osztályának közös megállapodása értelmében módosíthatnak és szabályoztathatnak.

Az összes népgazdaság — így írja a „Die Post,” — különösen az ipar, kereskedelem, tudomány és művészet, valamint a társadalmi viszonyok Ausztriában sokkal magasabb állásponton vannak, mint a nagyobbbrészt földmívelés és baromtenyésztésre utalt Magyarországon, s miután a postának legtöbb dolga van ezen tényezőkkel, tehát Ausztriának a közlekedési érdekek szempontjából egészen más, sokkal divatosabb, a korszellemhez mért nézeteit kell érvényesítenie. Ausztriának sok elavult határozmányokat mellőzni kell, és helyébe új a nemzeti érdekeknek megfelelőbb törvényeket és rendszabályokat életbe léptetni. Ami még

Magyarországon érvényben maradhat, annak Ausztriában lejárt az ideje. Mindkét állam egy fokra nem helyezhető sem a kultura sem a közgazdaság, sem a közlekedési érdekek tekintetéből.

Ez a veleje a bécsiek gondolkodás módjának. És az igazságot tőlük nem is tagadhatjuk meg; határtalan dölyfös elbizakodottságuk valamint vakmerő követelésükből azonban valamit csak fognak engedni.

Ha már ezen mivelt osztrák kultur államhoz vagyunk tehát hozzá csatolva, be kell azt Ausztriának ismeri, hogy a földmívelés és baromtenyésztésre utalt Magyarország örvendene legjobban, ha Ausztria végre maga magára maradna. Tehetne aztán a mit akar közlekedési érdekei szempontjából. Mig azonban a jelenben fenálló politikai kapocs föl nem bomlik Ausztria és Magyarország között, addig Ausztriának kötelessége Magyarország bel-viszonyaira tekintettel lenni, és az összbírodalom postájának együtetése szempontjából velünk egyenlő határozványokat és reformokat alkotni és behozni.

Mondani könnyen lehet, hogy a 68-iki szerződés, mely mindkét szakminiszterium egyetértését követeli a postaügyben, keserű következményekkel bír. Ők beszélnek függetlenségük feláldozásáról, a bécsiek vádolnak bennünket hazai teheretlenséggel.

A vakmerőség határait túl lépik az osztrák követelmények szemben Magyarországgal.

Azzal bizonyítja be Ausztria nyomoruságát leginkább, hogy mivelődésünket, iparunkat, kereskedelmünket, nemzetiségünket hazánkban éveken át akadályozta, s midőn most közlekedési érdekeink azonosságáról van szó, butának és visszamardottnak bélyegzi a magyar nemzetet, melynek tehetlensége ugymond, mindenütt utját állja Ausztria fejlődésének. Ebből az tűnik ki, hogy fenhatóságot akar most is gyakorolni a hatalom tekintetében Magyarország fölött, s valamint maga magát a szellemi fensőség legmagasabb polezán képzele, ép oly szembeszökő, hogy Magyarország anyagi kárát kívánja, mit például az általunk már egy ízben fejtegetett kocsiposta-küldemények érték-portójának leszállítása által vél elérhetni.

A „Die Post” legutóbbi cikkének egyik bekezdésében a magyarok non possumusáról tárja föl válogatott gorombaságait, másik bekezdése pedig szóról szóra így hangzik: „A külfölddel kötendő szerződések oly klausulákhoz vannak kötve, melyek Ausztria legfontosabb ügyeit akadályozzák, minthogy Ausztriának minden lépése Magyarországra kegyes beleegyezésétől van függővé téve. Ezen szerződésnél az osztrák képviselők azt elfeledni látszottak, hogy Ausztria Ausztria, Magyarország pedig Magyarország, és hogy Ausztria a civilizált államok közt foglal helyet, mig ellenben Magyarország ezektől elkülönítve áll.” Végül nevezett lap azt mondja, hogy Ausztriának szabad kézre van szüksége, érdekei a mieinktől elágazók, s evégből e két állam közt fenálló postai szerződés más alapra fektetendő. — Hisszük miniszteriumunk részéről, hogy a bécsiek tulzott követelményeit ellensúlyozni fogja, és nem engedi magát oly hinárba szoríttatni, melyből nehéz lesz a kibontakozás. Mindenekelőtt pedig ne tévessze el a dualismus elveit, és postaintézményünk önállóságát, mert már is látszik, hogy a bécsiek különböző előjogokat akarnak tőlünk e téren is kiereszokolni.

Köptak, 1877. márczius 12.

Tisztelt szerkesztő ur! Mikola Károly kartársam e lapok 11. számában megdöbbenését fejezé ki az iránt, hogy a postahivatalok részéről több felszólalással nem találkozott ama goromba és durva kifakadások ellen, melyekkel Mende Bódog ur a „Nép Zászlója”-ban e testületet általánosságban megbélyegezte.

Részemről csodálom Mikola Károly kartárs urat, hogy másodsor is érdemesnek tartotta ily magáról megfélekedezett indulatos egyénnel szóba állani. Az olvasó közönséget kell, hogy undorral töltse el egy oly cikk, mely egy egész testületet ily neveletlen, durva kifakadásokkal méltatlanul sért.

Megvagyok győződve, hogy a cikk-író gyávasága, melynél fogva a hibás egyéneket megnevezni nem meri, hanem inkább egy egész intézményt általánosságban sért, sért oly testületet, melynek fontos hivatását alig látszik kellőleg ismerni, a „Közvélemény“-ben Mende urat sokkal inkább megbélyegezte, semhogy vele vitatkozásba lehetne bocsátkozni.

Nem közönyösség az tisztelt kartársaim részünkről, hanem úgy látszik egy megérdemelt általános megvetés, és így helyeslem, hogy kartársaim Mende Bódog úr által írt piszkos cikket figyelemre nem méltatják.

Részemről is csak Mikola Károly kartársam megdöbbenése késztet ezen első, de minden körülmények között utolsó felszólalásra ez ügyben.

Kérem szerkesztő úr jelen soraimat becses lapjában közzétenni.

Idősb Hoffmann Sándor,
m. kir. postamester.

Vegyes közlemények.

— **Postaforgalom.** Pécskán 1876-ban. Levélportó 90 frt, levéljegyek 1362 frt, kocsipostadijak 1157 frt, összesen 2409 frt. Utalványok 51,846 frt, utánvételek 8416 frt. — **Turkevíben.** Levélportó 92 frt, levéljegyek 925 frt, kocsipostadijak 1551 frt, összesen 2569 frt. Utalványok 14422 frt, utánvételek 7483 frt. — **Czeplédváros.** Levélportó 209 frt, levéljegyek 2107 frt, kocsipostadijak 2634 frt, összesen 4394 frt. — Utalványok 40,618 frt, utánvételek 20174 frt. A postapénztárba beszolgáltatott 39,720 frt, a postahivatal fentartására kiadott 1557 frt. — **Lengyeltötiben.** Levélportó 12 frt, levéljegyek 836 frt, kocsipostadijak 808 frt, összesen 1316 frt. Utalványok 8183 frt, utánvételek 2383 frt.

— **Személyzetiek.** A nagy-szebeni kerületben postatisztte kinevezettek. Józsa Lajos, Zimmermann Román és Follért Gyula ph. gyakornokok. Michel Jakab mező nagy-csáni postamester leköszönt. Lakatos József székelvudvarhelyi pkjelölt a kiadói vizsgát letette. Gróf Kornis Gábor somkeréki postamester elhunyt.

— **„A Nemzeti Hírlap“** t. szerkesztőségének. F. é. márczius 13-án a mező csáthi hírlap kötegen, lapja következő példányai hibásan lettek beosztva: Csépes Péter Nagy-Szőllös, Vajda Bazil és Kádár István Kis-Kupány. E lapok nem a postaintézet, hanem saját kiadó-hivatala hanyagsága következtében elkéstek.

— **Az első magyar általános tisztviselő** egylet mint szövetkezet mult vasárnap tartotta rendes évi közgyűlését. Az egyletnek 1238 tagja van 2163 tagilletéssel. Ez utóbbinak 108,150 frt részvénytőke felel meg. A kölcsönök számlája évi 91,213 frt 67 krnyi bevételi és 97,832 frt 46 krnyi kiadási összeget mutat. A kintlevő kölcsönök összege 138,410 frt 84 krt tesz. Ezen összegben 743 frt 90 kr kétes követelésként szerepel. 1876. évben a tagok részéről befolyt takarékbetétek összege 13,576 frt 12 kr volt, s mondhatni, hogy ezen üzletágban szép emelkedés mutatkozott. A befolyt évben 8725 frt 88 kr tiszta nyeresége volt az egyletnek; ennek 5% vagyis 436 frt 30 kr, az alapszabályok értelmében a tartalék-alaphoz csatolattik; a fennmaradó 8289 frt 58 krból a befizetett tagilletékek után eső 5% kamat fejében 4732 frt 3 kr levonandó, a különbözetet tevő 3557 frt 55 krból pedig 4% osztalék lenne megállapítandó, mely osztalékok összege 3526 frt 75 krt tesz. Marad tehát 30 frt 82 krnyi fölösleg. A kamat és osztalék együttevő 9%-ot tesz. Az igazgatóság indítványához képest a felügyelő bizottság tagjainak díja fejenként 3 frtban állapított meg. Az igazgatóságnak buzgó működésért köszönet szavaztatott.

— **A törökországi posta és távirda tisztviselőket** súlyos csapás érte. A török pénzügyminiszterium körrendeletileg tudokra adta, hogy fizetésüket ezután nem ércpénzben, hanem kaimekban, papírpénzben és pedig a papírpénz névleges értéke szerint fogják kapni. A papírpénz jelentékeny értékcsökkenése mellett ez a rendszabály csaknem 50%-

os fizetés leszállítást jelent. Minthogy a tisztviselők eddig is igen rosszul voltak fizetve, mert havonként 400 piastert, mintegy 36 ezüst forintot kaptak, képzelhető, hogy az intézkedés minő kinos hatást keltett a szerencsétlen hivatalnokok közt. Strike-al fenyegetődznek. A smyrnai állomás tisztviselői már megszüntették a szolgálatot; a saloniki, várnai s más nagyobb városok tisztviselői e példát követni készülnek. A stambuli és perai hivatalnokok bizottságot küldöttek a nagyvezérhez s előadták neki szomorú helyzetüket. A nagyvezér megígérte a küldöttségnek, hogy az ügyet a legkomolyabb megfontolás tárgyává teendő.

— **Bell Graham** amerikai tanár a posta czélszerűségét és életre valóságát meg akarja dönteni, amennyiben egy oly készüléket talált fel, mellyel 100—200 mértföldre lehet érthetően beszélni. Még megérhetjük, hogy ezen találmány előnyt viv ki a posta felett, mert ez által csak a falu végére kell állani hogy a távol levőkkel beszélgethessünk.

— **FELHÍVÁS.** Nem feltűnési vágy, nem is anyagi haszon elérése, hanem posta irodalmunk alapjának megszilárdítása késztet tollhoz nyulnom.

Hangzatos szavak helyett, a tulajdonképeni tárgyra térek s felhívom ügybarátaimat, miszerint az itt röviden elősoroltakat, — ha azt megérdemlik — figyelemre méltatni szíveskedjenek.

Én ugyanis hajlandó lennék a „**levél és kocsipostai tarifák**“ kiadását, ha ehhez kellő számú pártolót nyernék újból eszközölni.

Van hazánkban 3000 postahivatalnok. Ha ennek csak felét hatná át a postairodalom iránti nemes érzet, a terv megvalósulhatna.

A tarifák évenként négyszer és pedig: január, április, július és októberben jelennének meg.

Előfizetési ár 1 frt, mit utalvánnyal kérek hozzám beküldeni. Előjegyzések el nem fogadhatók, valamint füzetenkénti megrendelések se.

Ha kellő számú pártolóra találok, az első füzet július hó 1. meg fog jelenni.

Egyszersmind felkérem a kartársakat gyűjtések eszközölésére.

Pakson, 1877. márczius hóban. Tisztelettel *Balás Sándor, m. k. postamester.*

HIRHARANG. — **Ö felsége** Bayer János cs. k. nyugalmazott posta-főellenőrnek a koronás arany-érdem-keresztet adományozta. — **Sztraka György** budapesti m. kir. fő-postahivatali pénztárnok és több lapok munkatársa e napokban jegyet váltott a mívelt lelkű és szelleműs Eder Sarrolta ürölggyel, Eder Hubert nyugalm. cs. kir. törzstiszt bájós leányával. Ünnepeles eljegyzése emlékeül „**A maranthok**“ czim alatt füzetet bocsátott közre, melyben a boldog háziélet alapelveit fejtegeti. — **Denuntiationswesen** in Ungarn czim alatt a bécsi „Die-Post“ a magyarische „Post-Zeitung“ nyomán közli, hogy Magyarhonban a bevádolás a legnagyobb virágzásnak örvend s hogy postamestereink ily esetekben a postaigazgatóság előtt védtelenül állanak. A magyar kultúra rovására így megy ez már 2 éve. — **Levelezőlapokat** a világforgalom részére akarnak behozni, melyek 5 kros bélyeggel a világ minden országába küldhetők lesznek. — **1876-dik évi** utolsó negyedben a magyar postaintézmény jövedelme 1,425,424 frt, kiadása pedig 1,792,957 frt volt. — **Ember emlékezet** óta nem voltak ilyen hófuvatok mint most. Sok helyen öles hó borítja az utakat és a postaszállítást lehetetlenné teszi. Tasson 6 ökrös szánon utaznak a gőzhajó állomáshoz. — **Berlinből** a levélzállításra begyakorlott 400 drb galambot küldöttek Kischenewbe. — **A hamburgi** postahivatalnokok takarékbetétek és hitelegyesülete kitűzött czéljának nagyban megfelel, amennyiben jelenleg 464 tagja és 53,000 márka alaptőkéje van. A hannoveri postahivatalnokok ugyan ily czimű egyletének van 559 résztvevője, és 74154 márka vagyona. — **A „Zalai-Közlöny“** írja. Kis-Kanizsán közelebb postahivatal nyitattik; postamesterré Hoffer Ferencz városi jegyző nevezeték ki. — **Németországban** a táviratok frankirozására levéljegyeket

fognak ezentúl használni, miáltal a távirda franco-jegyek előállításai költségeit megfogják takarítani. — **Welkow Döme** budapesti polgár, háztulajdonos, szerémmegye volt táblabírája, 1847—48-ban alkotmányos soroksári postamester élte 73-dik évében elhunyt. — **Zomborban** a közigazgatás bizottságának legutóbbi ülése postailag véve igen furcsán ütött ki, amennyiben jegyzőkönyvileg kimondatott, hogy a posta és távirda képviselője nem jelentett be semmit s hogy a postaigazgatóság azon átirata, melyszerint némely megyebeli postahivatalnál előfordult rendetlenségek be lettek szüntetve nagyban megéljenzetett. — **Gömörmegyei Felső-Balog** helységben f. hó 16-án új postahivatal nyitattott és összeköttetését a rimaszombati küldönczposta által nyeri. — **Az éjszak-amerikai egyesült államokban** legujabban Mr. Dávid M. Key nevezett ki vezérpostamesterül, ki egyszersmind a kabinet tagja és ministeri rangot visel. — **Hogy ezen állam** postaintézménye mily fejlődött állapotban van, mutatja azon körülmény, hogy mult évben 36,383 postahivatala 29,181,697 dollár postajövedéket beszolgáltatott, miből az intézet fentartására 15,201,140 dollár fordított. — **Tisztelettel** hívjuk fel lapunk olvasóinak figyelmét az új évnegyedre, vagyis a lejáró előfizetések mielőbbi megújítására.

Szerkesztői sürgöny.

Nagy-Károly. Köszönettel vettük. Szíves üdvözl. Nagy-Kereki, Doroszló. A naptárt keresztkötés alatt elküldöttük.

Békés, L. Bár-Szt-György. Levelet irtunk. Bánóc. Előjegyeztük.

B. Nyék. Az eredmény nem maradhat el, csak tessék az előjegyzést megtenni.

Csáki-Gorbó. Igen szívesen. Értesítés nélkül a körülményt nem tudhattuk.

Sárkány. Lapunk f. havi számait a postanaptárral együtt elküldöttük.

Promontor. A kérdéses nyomdai számlát kiegyenlítettük.

Német-Ujvár. Alkalmilag átadjuk, a többire nézve jövő héten.

Doroszló. Beismerjük a tévedést, jövőre ovatosabban fogunk eljárni.

Pályázatok postamesteri állomásra.

1. Sárosmegye Kis-Szebenben. 348 frt, tiszti fizetés, 58 frt irodai és 1074 frt, szállítási átalány. Postaig. Kassa.
2. Barsmegye Ujbányán. 300 frt, tiszti fizetés, 40 frt, irodai és 1224 frt, szállítási átalány. Postaig. Pozsony.
3. Tolnamegye Pinczehelyen 160 frt, tiszti fizetés, 40 frt, irodai és 500 frt, szállítási átalány. Postaig. Budapest.
4. Mező Nagy-Csánban (Torda-Aranyosmegye) 150 frt, tiszti fizetés, 40 frt irodai és 734 frt szállítási átalány. Postaig. Nagy-Szeben.

Pályázatok postakezelői állomásra.

1. Zomborban a 4-dik postakiadói állomás, 200 frt, évi fizetés és mosáson kívül teljes ellátás élvezete mellett azonnal betöltendő. Teljesen szakképzett, jó bizonyítványokkal rendelkező postakiadó urak, ebbeli kérvényeiket a zombori (Bács m.) m. k. postahivatalhoz intézzék.
2. Az orsovai m. k. postahivatalnál a 3-dik és 4-dik postakiadói állomás azonnal betöltendő. Járandóság: Havi 15 frt fizetés, és mosáson kívül teljes ellátás. Jó bizonyítványokkal ellátott a magyar és német nyelvben teljesen jártas kiadó urak, ebbeli kérvényeiket báró Busche Alfons m. k. postamester urhoz Orsovára intézzék.
3. Török-Becsén a postakiadói állomás 240 frt évi fizetés, ágyneműn és mosáson kívül teljes ellátás mellett betöltendő. Szakképzett és jó bizonyítványokkal ellátott postakezelő urak, ebbeli kérvényeiket Bauer György kir. postamesterhez Török-Becsére intézzék. Biztosítékkal rendelkezők előnyben részesülnek.

Ajánlkozások.

— Egy postakiadónak, ki 1½ év óta egy vasut melletti postahivalt egészen önállóan kezel, a kariolposta átrovatolásban is jártas, keres szerény feltételek mellett egy oly postahivatalnál alkalmazást, mely távirdával van egybekötve. Jó bizonyítványokkal és kellő bizto-

éven át nagyobb forgalmu postahivataloknál működött, a postakezelés minden ágában teljes jártassággal — s magyar, német és szlav nyelveket bírja, jelenleg mint helyettes állásban működik, — folyó év április 1-től keres alkalmazást, mint kezelő — vagy pedig mint helyettes. A szíves meghívók Thuroczy Ferencz ezimén április 1-ig Vilkére (Nógrád megye) azontul pedig Nagy-Rócára küldendők.

szíves meghívók P. L. betűk alatt Sz. Krasznára intézendők.
— Egy 23 éves, teljesen szakértett a magyar, német és szlav nyelvekben jártas postakész, keres hasonlóságot a szíves meghívók alkalmazását. A szíves meghívók Ferencz m. k. postakezelő ezimén április 1-ig Vilkére (Nógrád megye) azontul pedig Nagy-Rócára küldendők.
— Egy nő tizen, 23 éves postakezelő, ki több

sírtékkal rendelkezik. A szíves meghívók sopronmegyei Fertő-Szt. Miklósról a postahivatalhoz intézendők.
— Egy 25 éves, nőtlen jó bizonyítványokkal ellátott posta és távirat kezelő, ki jelenleg is alkalmazásban van, a magyar, német és román nyelvekben, valamint a posta és távirat kezelésben teljesen jártas, szükség esetén biztositókat is tehet, óhajtaná jelenlegi állomását, táviratával egybekötött kezelői állomással felserdlni. A

Első magyar általános biztosító társaság Budapesten.

1. Tűz-, szállítvány- és jégbiztosítási üzlet.

Kiadás.

Tizenkilencedik évi zárszámla 1876. január 1-től december 31-ig.

Bevétel.

Vagyon.

Mérleg számla 1876. év december 31-én.

Teher.

I. Tűzbiztosítás. Törlesztett díjak		143975	45	I. Tűzbiztosítás.				A részvényesek letétkötelezvényei a részvény alapítók 20%-áról		600000	—	Alapítók 3000 részvény után á 1000 frt		3000000	—		
Viszontbiztosítási díjak		760524	—	1875. évi díjtartalék áthozat		frt 1696183.16		Irodai felszerelés, nyomtatványok és tűzmentes szekrények		—	—	Társasági tartaléktőke*)		527415	65		
Lejárt díjkötelezvények viszontbirt. részei		170125	80	Levonva viszontb. díjtartalék		" 546358.10	1149825	06	Elhelyezett tőkepengék a pesti kereskedelmi bank, első hazai és egyesült fővárosi takarékpénztárnál		1040000	—	Tűzbiztosítási díjtartalék		1184047	07	
Kifizetett károk a viszontbirt. rész. lev. u.		1133798	12	Kötött biztosítások utáni díjak			2454631	30	Prága városi, Lloyd társasági, olasz államjárdék, szőlőváltási kötvények és egyéb értékpapírok		191771	33	Szállítványbirt. díjtartalék		760	39	
Függőben maradt károk tartaléka		105315	34	Lejárt díjkötelezvények			664518	01	Hitelzálogi kölcsönök		142464	—	Tűzbizt. függő károk tartaléka		105315	34	
Következő évek díjtartaléka		frt 1747461.04		1875. évi károk tartaléka			85073	95	Lombard kölcsönök		347203	56	Szállítványbirt. függő károk tartaléka		29845	76	
Levonva: viszontb. díjtart. áth. "		563413.97	1184047	07					Leszámitolt egyéb váltók		261151	14	Árkülbiztosítási tartalék		263085	67	
Szerzési költségek a viszontbiztosítások utáni bevétel levonásával		244337	27						A társ. Erzsébeti és dunaparti házai		1638730	50	Az 1877. évre átvitt váltó-lombard- és egyéb kamatok		6164	05	
Tűzbiztosítási igazgatási költségek		310707	07					4354048	32	Pénzkészlet a képviselőségeknek s maradványok a főgynökségek s idegen intézeteknél		968567	79	Különféle hitelezők		226221	10
Behajthatlan követelések leírása		24534	78	4077364	90				Az 1876. évben még elszámolt pénzküldemények		201369	57	Az életbiztosítási osztály követelése		63655	90	
II. Szállítványbiztosítás. Törlesztett díjak		4350	65	II. Szállítványbiztosítás.					Elővezetett szerzési költségek		236961	49	A magyar akadémiánál statisztikai és nemzetgazdasági czélokra tett alapítvány eddig gyűjtött részletei		5168	05	
Viszontbiztosítási díjak		80668	01	1875. évi díjtartalék áthozat		frt 6645.02	2280	82	Központi pénzkészlet		23521	61	Az előbbi évekről eddig fel nem vett osztalékok		946	—	
Kifizetett károk a viszontbirt. rész. lev. u.		49080	12	Levonva: Viszontb. díjtartalék		" 4364.20	217823	07	A következő években lejárat díjkötelezvények összege		frt 2007915.49		Nyugdíjalap a társ. tisztviselői számára		242094	46	
Függőben maradt károk tartaléka		29845	76	Kötött biztosítások utáni díjak			38230	92					1876. évi nyeresmény		707214	30	
Következő évek díjtartaléka		frt 3232.42		1875. évi függő károk tartaléka													
Levonva: Viszontbirt. díjtart. "		2472.03	760	39													
Szerzési költségek		16402	14					258334	81								
Szállítvány biztosítási igazgatási költségek		20181	44	201283	51												
III. Jégbiztosítás. Törlesztett díjak		55252	95	III. Jégbiztosítás.													
Viszontbiztosítási díjak		10562	36	Kötött biztosítások utáni díjak			1072959	93									
Kifizetett károk a viszontbirt. rész. lev. u.		417297	11	1875. évi függő károk tartaléka			4874	99									
Függőben maradt károk tartaléka		6868	25														
Szerzési költségek		84694	16					1077834	92								
Jégbiztosítási igazgatási költségek		153078	90														
Behajthatlan követelések leírása		5439	83	733193	56												
IV. Egyéb kiadások. Tartaléktőkének 5% kam.		94405	50	IV. Egyéb bevételek.													
Értékpapírok utáni veszteségek		118971	—	Házak jöved. és elhelyezett tőkepengék kam.		128700	41	242214	72								
				Értékpapírok u. bev. szelv. és egyéb bevét.		113514	31										
1876. évi nyeresmény			213376	50													
			707214	30													
			5932432	77													